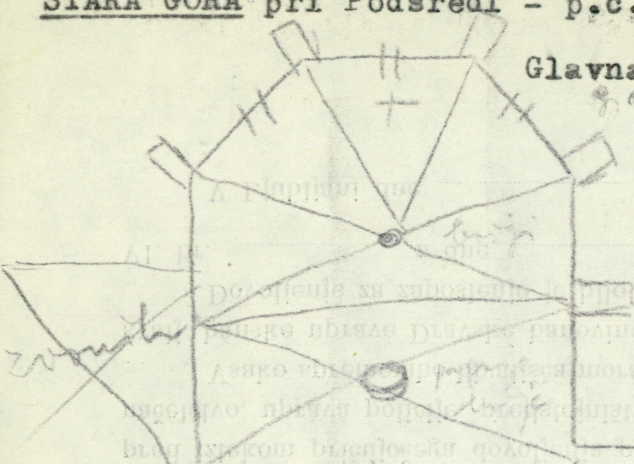


Glavna cerkev



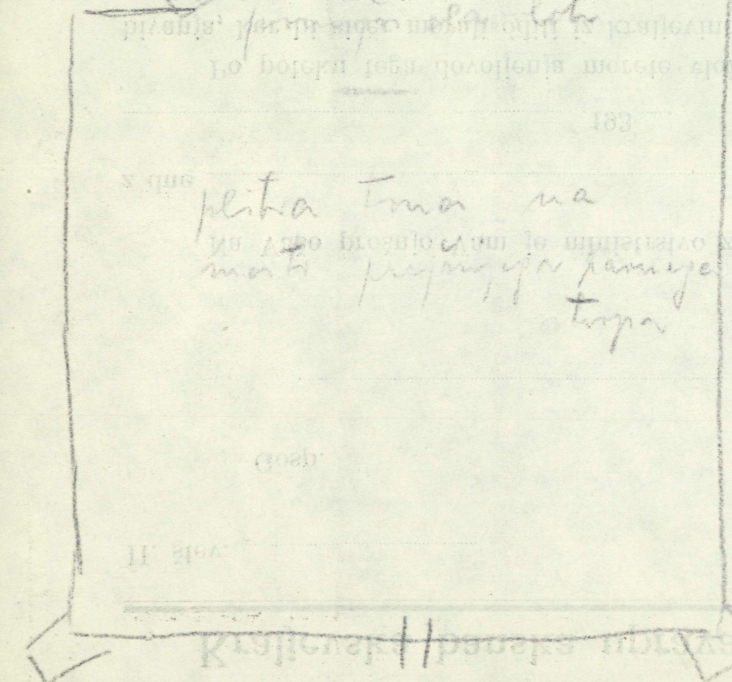
rezkiterijev obok na služnikih z dvema sklepnikoma. Ladja preprosto, plitvo obokana.

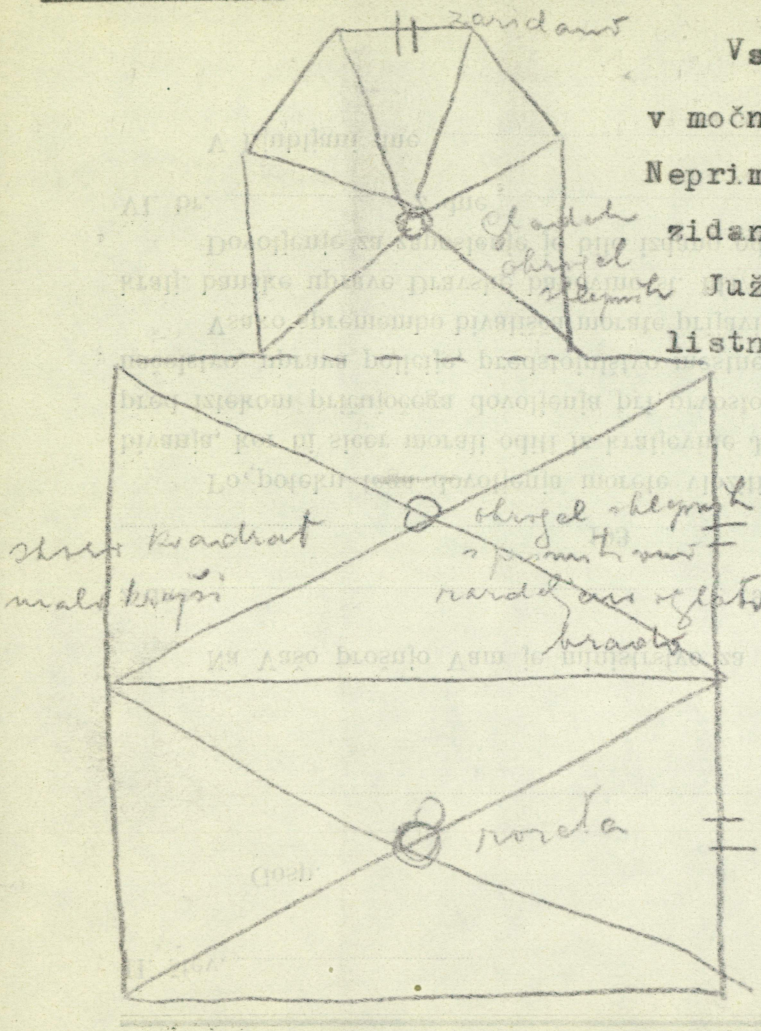
Vel.oltar dobro delo sr.17.stol. Notri zelo dobra Pieta z Jezusom v naročju. Gleda v svo-

jo desno in je žalostna, levico ima na prsih, z desnico opira sina, ki ji leži čez kolena. Noge počivajo na koncu plašča. Zelo dober kip zač.15.stol. Zelo bogata draperija, možno čustven izraz. Roka Jezusova zložena na nogah.

Prižnica rokoko. Križev pot layerški s slovenskimi napisi. Baročni baldahim, ki ga nosijo angeli s Pieta skupino novejše delo.

Na str. oltarjih lepi rokokojski relikviji.





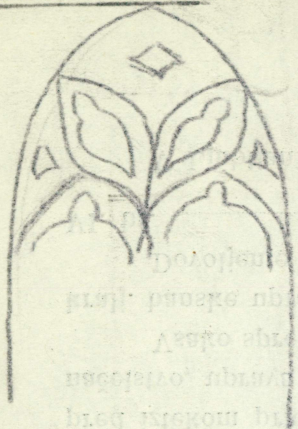
Vsi oboki istega časa ~~izpodrežana~~ ^{lebra izpodrežana} ~~izpodrežana~~ ^{lebra izpodrežana} v močnem žlebu, vse sloni na konzolah.

Nepri.merno poslikano. V zaključni steni ima za-
zidano malo šilasto okno, o drugih ni sledov.
Juž. stena ladje ima dve šilasti okni s tri-
listnim zaključkom. Ogli cerkve so iz rezane-
ga kamna.

Portal je šilast, posnet na ajdovo zrno in profiliran z žlebom. Sev. stena je brez oken. Na podstrešje vodi pravokotno okno s posnetim robom na ajdovo zrno. Prezbitერიj glavne cerkve ima opornike na vseh oglih. Upodaj vse obsega zidec. Str. šice opornikov so imele nekda j križne rože, ali kaj podobnega, pa je sedaj od bito. Arhit. gotovo 14. stol. Zvonik na juž. strani ima gotski zokel in v l. nadstr. gotsko lino, zgoraj pa njegova oblika

ni več čisto jasna, čeprav se zde v prejšnjih zazidane line pristne.

Ohranjeno je v prezbitteriju jugovzh. okno, ki je dvodelno z ~~kapitani~~ bogatim krogovičjem.



Fasada ima na oglih v diagonalo postavljene opornike s kamnitim zokljem, vmesno strešico in streho na vrhu. V tristranem čelu fasade je štirilistna gotška rozeta.

Zapadnacerkev:

Najmlajša. Zunajščina in po notranji razdelitvi sorodna a vzhodni, a vseeno nekam *prostrana*. Sistem in razdelitev obokanja ladje isti kot pri vzhodni. Rez biterij ima za sklepni zelo bujno rozeto. Ladja 2 okrogla sklepnika z zvezdasto rozeto. Konzole svoda v ladji so nove.

Portal šilast, preprosto prirezan na jadro zmo.

Oprava kot v vzh. nova. *nova malirana* dekorativna slikarija v vseh treh cerkvah.

Stele, LXXVIII, 11.8.1933, str. 25-29.

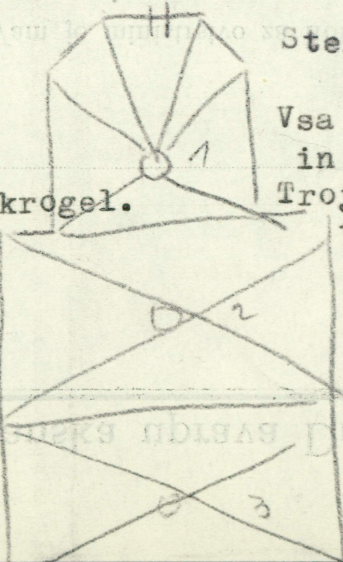
Kapela sv. Ane:

1. gladek s ščitkom, okrogel.
2. primitivna bradata glava.
3. rozeta.

12x7

kor

12x7

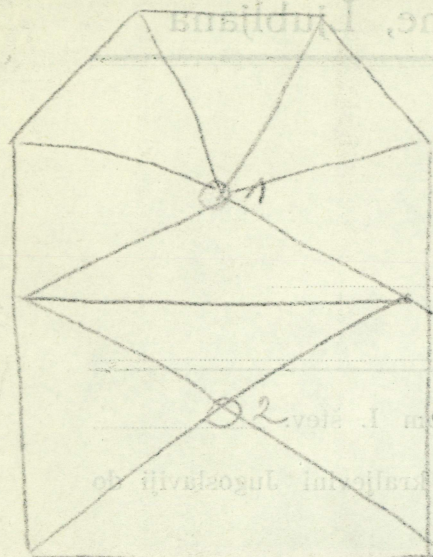


Vsa rebra imajo žlebasto izpodrezan profil in slone na geometričnih konzolah. Troje enostavno gotških šilastih s trilis-
tom zaključenih oken.

V ladji geometrične konzole razen ena v zap.- juž. koncu ima ščitek.

Obojestransko posnet šilast slavolok. Portal z žlebasto posnetim oglom. V fasadi pravokotna gotška lina.





Milostni kip 80 cm vis, 76 cm šir na podstavku.

Tu ladja, ki je imela raven lesen strop, sedaj pa prav plitvo banjo(iz lesa?)

Sklepniki: 1. Kr. fž glava, primitivno.

2. *agnje božje, ki z dvignjeno nogo drži zastavico
b slavlolu geom. konzola, sicer polkrožni služniki
brez kapitelov. Profil reber kot v ostalih kapelah
Prvo polje pravilen kvadrat.

Na jugovzh. ohranjeno eno 2delno okno z dosti stro-
gim krogovičjem s prvim začetkom motiva ribjega me-
hurja. V sev. steni prezbiterja kamnita dolbina s
trilistnim čelom v trikotu in nastavkom križne rože.
Stenski tabernakelj. Na juž.s teni gotško obrobje=
na dolbina za posodje.

Oltar iz prve pol.17.stol., nekatera dekoracija rokoko.

Fasada kaže, da je vsa cerkev gotška, le da je bil prezbiterij brez obokov.
Prednje ogle imata močno enkrat strešnato prekinjene opornike postavljene v
diagonalno. Spodnji del podstavka. Portali gotški. V slemenu rozeta štirilist.
Zvonik ima gostki podzidek in polkrožno završeno lino z gotško posnetim robom.
Pravtaki tri pravokotno tako ponseti lini. Ogli so iz rezanega kamna. Zdi se
da je mlajši od cerkve. Prezbiterij ima opornike na vseh oglih in na točki
oboka ob juž.ladji. Izgleda, da so vse tri arhitekture pribl. istodobne, mo-
goče še iz 14.stol.

Strešice opornikov za prezbiterijem imajo nastavke za križne rože.

Kamni okna v prezbiteriju imajo kamnoseški znak.

Na jugovzh. opornika prezbiterja pa

4 x + 2 x

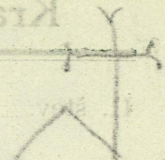
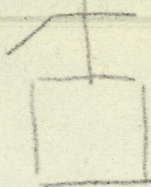
staro

SVETA GORA pri Podsredi - glavna c., kapela sv. Mohorja in Fortunata.

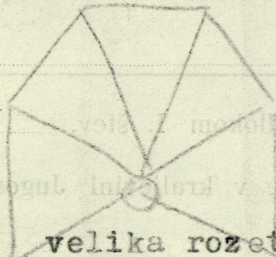
5.

Na delilne stebri okna v sredi

Na jugozap. oglu ladje



Kapela sv. Mohorja in Fortunata



velika rozeta

Profil reber kakor v onih. Okna vsa zazidana
Obok v ladji verjetno iz novejšee dobe (gotski)
iz ometa namesto ravnega stropa. Portal ši-
last, gotski z enostavnim posnetkom

Stele, CX, 26.8.1940, str. 43-47.

Mere vseh treh cerkva glej pod Podsreda -
župnišče.

Stele, CX, 1940, str. 41-43.

~~Kapela sv. Jurija: Na fasadi je desno od por-
tala nekoliko višje vzidan pribl. pravokoten
kamen (peščenec) velik 32.5 cm x 40.5 (vis.)
Na njem je s str. zarezo (Kerlschnitt) zarez-
na podoba. Na prestolu brez naslonjača frontal-
na oseba, oblečena od pasu v izredno pasasto
obleko, od pasu naprej pa gladko. V be roki
steguje na strani kot Pantokrator ali Orans,
desna roka ima 3 prste stegnjene v blagoslavlja-~~

bnju. Druga pa kot da nekaj drži, nad njo okrogla vdolbina, ki je popolnoma

STARA GORA pri Podšredi - romarska c.M.B., kapela sv. Mohorja in Fortunata.

Nekoč je bila daleč naokrog znana romarska božja pot in se omenja v listinah že l.1347. *L.1581 se omenja (str.240) kot podružnica ž.c.v Podšredi.*
Romarska c. M.sedem žalosti: ladja dolga 13.15m, široka 7.55m, ima polkrožen lesen strop, četverooglata okna in je spredaj desno in levo podprta s opornikom. Prezbitarij je 10.35m dolg in 6.20m širok je tristrano zaključen ima rebrast obok, katerega služniki nosijo polstebri, ima dvoje gotskih oken v zaključnih stranicah in ogprt z oporniki. Desno poleg gl.oltarja je še stara zakrament. niša, niša v zidu, uokvirjena z gotskim okvirjem, brez mreže spredaj.

Gl.oltar ima lesen nastavek z kamnito statuo Marije sedem žalosti. Vba str. oltarja sta stala do l.1866 levo in desno ob slavoloku, sedaj sta ob steni ladje, desno Arizani, levo sv. Rok.

Na sev. strani prezbit. je zvonik z zakristijo v spodnjem delu. Ima troje zvonov z naslednjimi napisi:

veliki: Benedictus qui venit in nomine Domini. Me f.A.D.1609. Campana B.Mariae Virginis in monte sancto in Eppus. ab. Paroch. Sebast. Felican.

Prednji: Sancta Maria ora pro nobis 1753

majhni: Sancta Maria ora pro nobis 1769.

Viz t. poročilo iz l.1651, l.1654(str.297)

L.1866 so cerkev in zvonik nanovo prekrili, in c. znotraj restavrirali.

V spomin na to kronogram na novem slavoloku, mesto prvotnega gotskega.

L.1882 nove orgle, delo Fraza Mareksa iz Galicije

Celjski grof Fridrik je l.1453 določil, da se enkrat tedensko bere v c.Marije sedem žal.sv. Maša(str.300)

Kapela sv. Ane

stoji vzh. od Marijine c.Ladja je dolga 7.70m in široka 4.54m, prezbit. je dolg 3.47m in širok 3.07. Oboje ima rebrasti obok. Od prvotnih ozkih gotskih oken sta ohranjena dva v ladji, v prezbit. sta dva popolnoma zazidana, dva pa predelana. Portal je gotsko profiliran.

Na oltarju sv. Ane je sledeči napis: Hoc altare in hon. Sctae Annae unacum

STA RA GORA pri Podsredi - romarska c. kapela sv. Ane , kapela sv. Mohorjž.

altaribus Scti. Joannis et Pauli et Scti Sidor ab antiquis nemine sciente quando aedificatum sub Adm. R. D. Jacobo Globotschnig Pcho. loci et vitricis Josepho Teustig et Ant. Verres a. 1835 renovatum Per Joan. Shlizhar pictorem civem Labacensem.

Oba str. oltarja stojeta ob slavaloku, desno sv. Janez in Pavel, levo sv. Izidor. Iz Sr. 17. stol. je bila ta kapela, ker ni bila dovolj opremljena interdicirana, o čemer priča poročilo iz 1.1651 (str. 303) in iz 1.1654 (str. 304) L. 1877 so cerkev nanovo prekrili in jo zopet uporabljali za bogoslužne namene.

Kapela sv. Mohorja in Fortunata:

Stoji zapadno od Marijine cerkve. Ladja je dolga 7.25m, široka 5.85m. Rezbi je dolg 3.43m in širok 3.05m, ima špičast portal. Na juž. strani ladje in prezbit po eno pravokotno okno. Ima že slabše leseno, raven strop.

Ima 3 oltarje: poleg gl. oltarja še dva str. oltarja ob slavaloku: desno sv. Donata in levo sv. Notburge.

Tudi ta kapela je bila 1.1651 interdictirana (vizit. poročilo iz 1.1654 - str. 305) Od 1.1814 je c. zopet v uporabi.

Ign. Orožen: Das Dekanat Drachenburg, 1.1887, str. 295 - 305.

(Svete gore nad Podsredo - Hl. Berge)

Filiala, posvečena MB 7 žalosti. Požja pot.

Pravilno orientirana cerkev stonji na stari gori v n.v. 382 m.

Viri in literatura: Farna kronika , Ign. Orožen: Bistum und Diözese Lavan VI Dekanat Drachenburg, Maribor 1887.

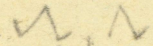
Cerkev sestavlja: pravokotna ladja s precej višjim in malce nižjim 5/8 zaključenim prezbiterijem, kateremu je na severu prizidan prizmatičen zvonik. Gradnja je kamenita, obrižana, raven zvonik, ki ima gladek omet.

Streha je sedlasta, strešasta, opečna, zvonikova vlomljena, oktogonalna piramidasta, škrljeva. Cerkev je sorazmerno velika, božjepotna stavba.

Zunanjščina: Je potrebna obnove, posebno zvonik, ki kaže posledice vojne. Ladja je brez zidca in s konkavnim napuščem. Na zapadnih oglih po ~~xxxi~~ podpirata 2 močna, poševna opornika s pristrešnim talnim zidcem, z izpodžlebljenim strešastim vskokom in spredaj žlebasto spodrezanim pultastim naklonom iz rezanega kamna. Do glavnega portala vodi 6 stopnic. Portal je ločen, potlačen, z močno p-osnetim robom in z dvakrat žlebasto profilirano bazo ter je kasnejše od ladje. Nad portalom je ppk slikarija F. Čornika iz l. 1902., ki predstavlja Pjeta. V trikotnem čelu je okrogla lina s štirilistima.

Severna ladjina stena ima 2 ppk okni novejšega datuma, v južni sta 2 enaki okni, med njima pa ppps dolbina s prebeljeno slikarijo. V zapadnem delu stene je takoj za opornikom profilirana greda kot ostanek razidanega portala. Ladjini ogali so narejeni iz lepih klesancev. Prezbitერიj ima na po terenu se ravnaajoči pristrešen talni ~~xxix~~ zidec, ki obteka tudi vse 4 opornike njegovega zaključka. Napušč je konkaven. Okno, enako ladjinim, je v južni steni, v južni poševnici je zašiljeno dvodelno okno s kamenitim poševnim ostenjem in krogovičjem z originalnim steklom. Okno v severni poševnici je tudi zašiljeno, toda neogotsko. Okno v zaključnici je lunetasto. Oporniki imajo 2 pristrešna, izpodžlebljena vstopa, trikotna čela s sledovi fial ter pultasto kamenito streho.

Zvonik ima pristrešen talni zided, ometane ogale iz lepih klesancev ter raven konkaven napušč. V zapadni steni ima novejši ppu zakristijski vhod, v severni ima 2 pp svetlobni lini s poševno prirezanimi robovi, v vzhodni pa novejše ppu zakristijsko okno in pp lino s posnetimi robovi. Enojne zvonove line imajo robove, posnete na ajdovo zrno, so pa v maltastih, deloma ppk, deloma pp ostenjih. Kamnoseških znakov ni opaziti, razen na jugo-

vzhodnem oknu: 

Brizgani omet jemlje stavbi mnogo njene dokumentarnosti.

Notranjščina: Ima cementno-estrihni tlak iz l. 1866, ki se do oltarja ~~kmx~~ zaradi dvigajočega se terena dvigne za 2 + 1 + 3 + 1 stopnico. Prezbitelj je zaključek pa ima kamenite plošče. Zidana pevska empora počiva na zelo potlačnem loku, katerega podpirata 2 okrogla lesena stebra. Ima raven strop in na levo stopnice (lesene), vodeče nanjo. Ograja je lesena, ometana. Nerazčlenjena ladja ima zelo potlačeno, leseno, ometano banjo. Široki slavolok je ppk. Prezbitelj pokriva skoraj kvadraten križni obok in 5/8 zaključek. Rebra močno konkavnega profila, počivajo ob slavaloku na stožčastih konsolah, sicer pa na polkrožnih služnikih z visokimi, spodaj kvadratnimi, zgoraj 5/8 bazami, toda brez kapitelov, tako da rebra rastejo neposredno iz služnikov. Sklepnika sta okrogla, vzhodni predstavlja Kristovo glavo z dvojno bradico, št enastimi lasmi in velikimi brki. Drugi sklepnik predstavlja Agnus Dei. V temenu slavaloka je vzdana gotska profilirana konsola. Desno oltarja je ppu sedile s poševno spodrezano plico in robom posnetim na prirez. Levo oltarja je stenski tabernakelj, ki počiva na  podstavku, ima okvir navzven posnet na prirez, navznoter pa profilirano žleb-palica. Okvir se končuje strmo strešasto ter prehaja zgoraj v nekakšno fialo s prstanom, ki je mogoče kdaj nosil manjši kipec. Paličasti profil dela v čelumotiv trilista, vdolbina sama pa je pp. Na desno vodi iz prezbiterja v zakristijo ppu portal s konkavno posnetima ogloma. Zvonica-zakristija ima cementen tlak in križni obok. Njen portal je sočesen z onim pri farni cerkvi. Provtno je imela zakristija vhod z vzhoda? sedanjí je zapaden. Cerkev, posebno notranjščina je bila obnovljena l. 1866, ob tej priliki so prvotni gotski slavolok razširili in predelali. Delo je izvršil ~~Fx~~ Valentin Scagnetti iz Udine. Notranjščino krasi dekorativna slikarija

Fr. Gornika iz l. 1826x1902. Na stropu prezbitarija so upodobljeni 4 evangelisti. Slikarija je bp.

Oprava: Glavni oltar ima leseno prizmatično menzo, katero krasi 3 razgibana rokajska polja. Pravokotno v prostor stopajoča predela tvori ob straneh konsoli, okrašeni s halugastim akantom in operutničnima angelskima glavicama. Pred predelo stoji rokokojski tabernakelj, okrašen ob straneh s svetličnima vazama. V dekoraciji kaže že 2 motiva klasicistične pentlje, ga lahko datiramo v 3/4 18. stol. Raven nastavek nosita 2 para gladkih stebrov s kompozitimi kapiteli, golšasta greda z ravnima kriloma in angelčkom s pišalnicami, ki je v sredini naknadno odrezana, ter atika, ki je replika nastavka, le da ima uvite stebre, in ~~ima~~ nima ušes. V nastavku sta med paroma stebrov 2 plitvi školjkasto zaključeni niši, nad katerima visita fruktona; ob zunanji strani stebrov pa sta ušesi, sestavljeni iz kakantovja in jajčnika. V sredini je v bogatem, razgibanem, rokokojskem okvirju, katerega nosijo verne duše (figuralna skupina vic pod njim) kamenit gotski kip Pieta v izrazitem mehkem slogu 1. četrtine 15. stol., toda neprimerno polihromiran. Marija ima peplos (krona je baročen dodatek), njena obleka pada do kolen na levo in desno, tvoreč trapezasto podlago za ležečega Jezusa. Marija ima "mačje" čelo z izrazom žalosti v očeh. Kristus ima enojno špičasto brado. Marija sedi na gotskem naslanjaču, njeni čevlji so zašiljeni, gubanje izrazito mehko. Kip je delo ptujskogorske delavnice iz to njenega l. mojstra iz ca 1410.

Nad rokokojskim okvirjem je srce Marijino z 5 meči v običajni glorijski. V atiki je v srednji ppk niši plastična skupina Marijinega vnebovzeta, ob strani med stebri pa sta v školjkasto zaključenih ppk nišah Stefan in Sikst. Na ogredju sedita 2 puti, v sredi pa se dviga čelo, nošeno od 2 stebrov, golšastih kosov ogredja in z ovalnim zaključkom z Mihaelom na vrhu.

V pdp niši s konveksnima gornjo in spodnjo stranico je figuralna skupina Marijinega kronanja. Na hrbtni strani oltarja je tabla z napisom: ALTARE PRIVILEGIATUM FERIA IIII. Oltar ima na grobku letnico 1612, sam pa je primer zlatega oltarja iz 3/4 17. stol., kateremu so pa ca 100 let kasneje predelali osrednjo dolbino in postavili nov tabernakelj.

Stranska oltarja sta pendanta. Preje sta bila ob slavoloku, sedaj sta ob obeh lajnih stenah. Imata vidano menzo konkavnega tlorisa, podstavek s predelo pa je močno razvit v prostor. Nastavek nosita 2 para v prostor postavljenih gladkih stebrov s kompozita kapiteli ter kosa golšaste grede s segmentnima kriloma, povezana z usločeno gredo in zaključena z akantom, ki obdaja nastavek, noseč školjko z reliefoma doprsnih Neže in Ulrika. Na krilih balansirata 2 angelčka. Ušes oltarja nimata, pač pa velika relikviarja s klasicističnim ovalnim medaljonom spodaj, večjim rokajskim v sredi in manjšim rokajskim zgoraj.

V medaljonih so voščeni reliefi. Sicer pa relikviarje krasi po 6 ~~na~~ svečnikov. Nastavka imata pps slike, leva predstavlja Fabiana, Sebastijana in Roka, nad katerimi se odpira nebo z glavicami, priletava pa angelček z vencem in palmovo vejico, desna pa Magdaleno, klečečo pred Križem, ki je ves oblit s krvjo. Nebo pokrivajo oblaki, zadaj se prikazuje Jeruzalem. Sliki sta opl in povprečni deli iz časa nastanka oltarjev, to je iz četrtnine 18. stol.

Naraksove orglje so iz l. 1882, .

Neofomansko okvirjeni Križev pot pp opl je čedno baročno delo z napisi v bñhoričici. Omenja se že l. 1738.

Prižnica je čedno rokokojsko delo, katere stranice ločujejo bogate navpične volute in krase razgibana rokajska polja. Zadnjo steno poživlja operotničnem glavica z akantom, močno konkaven baldahin pa lambrekini, volutasta krila z vazami, Mozesove table in golob sv. Duha. Polihromacija je bela, ~~starna~~,
srebrena

zlata in zelena.

V sredi ladje stoji zidan podstavek z železno ograjo, ki nosi zelo bogat baročni baldahin. Nosijo ga 4 angeli z arma Christi, ki fungirajo kot herme, na njih glavah počivajo 4 volute, noseče krono, xx z jabolkom na vrhu. Kronin obroč krasi male, toda kvalitetne oljne sličice Obrezovanja, Bega, v Egipt, 12-letnega Jezusa v templju, Srečanja Marije z Jezusom, m se čim križ, Džizisne skupine, Pieta in "rtvega Jezusa v grobu. Milostni tron je iz 1. pol. 18. stol., zidani podstavek je iz l. 1902, kip Pietapa je Stuflesserjev iz istega leta.

Baročna zakristijska kredenca je iz 1. pol. 18. stol.

8 baročnih klopi iz l. 1742. je iz Svetih gora pri Kunšperku.

Oprema: Na ograji pevske emfore stoji na posebni konsoli kip Pieta pod križem. Kip je manjše, preprostejše delo z recentno polihromacijo ter je po vsem sodeč iz 1. pol. 17. stol.

~tenska piščalasta kropilnika pri gl. vratih sta iz črnega marmrja ter enak delo kot oni v farni cerkvi.

Neobarochen lestenec iz l. 1868^{sk} je leseno rezbarsko delo.

Procesijska^{sk} križa pri glavnem oltarju sta izdelka 19. stol., eden je morda še iz 18. stol.

V zakristiji je omeniti neobarochen kelih, misale iz let 1732, 1623, 1656, 1748 in 1689, ritual iz l. 1706, ostala oprema pa je bp.

Zvonik: Njegovo 1. nadstropje kje imelo ppk okni s posneti m robom v xxx prezbiterij. Sedaj je zazidano do ozke line. Zvonova sta 2 : želez-ni KID-ov iz l. 1924 in bronasti tx za napisom: BENEDICTUS QUI VENIT IN NOMINE DOMINI. ME F^t A. D. 1609. CAMPANA B. MARIAE VIRGINIS IN MONTE SANCTO IN HERBERG. CONSECRAVIT R^s AC ILL^s DNS. THOMAS EPPUS. LAB. PAROCH. SEBAST.

PELICAN in reliefi v malih okroglih madaljonih epifanije in deizisne skupine

Podstrešje: Prezbitერიjev obok je kamenit. Zvonik ima svoj lasten zid, ki poiva na nosilnem loku v njegovem 1. nadstropju. Zvonik je verjetno prizidek. Sled na prezbitერიjevem požarnem zidu dokazuje, da je imela ladja enako visoko, toda strmejšo streho, da je bila torej nekoliko nižja kot je sedaj.

Resumé: Cerkev na Sveti gori se prvič menja l. 1347. V ladji je mogoče še ostanek prvotne ladje, na kar vi kazala južna stena, kjer se med oknom poznava sled povišanja. Poleg tega je ladja brez talnega zidca. Sedanja stavba bo iz začetka 15. stol., zvonik morda istočasen, le poznogotsko predelan. (ppk zvonove line, pp svetlobne line z močno posnetimi stranicami). Pri cerkvi je l. 1453 naredil grof Friderik Celjski ustanovo. V prezbitერიju so morda freske. Sedanja zapadna vrata v zakristijo so bila prebita kasneje prvotno ali ~~ni~~ ni bilo, ali pa so bila manjša. Vzhodnih vrat v zakristijo ni bilo. Zapadna opronika sta predvsem zaradi visečega terena.

Okolica:

Konservatorske opombe: Cerkev je potrebna popravila, čeprav ima dobro streho in ni resneje ogrožena. Posebno je potrebna obnova zunajščina, oporniki in zvonik, katerega je v 2. V. 1960. poškodovala streha.

Ustalo: križev pot je bil postavljen l. 1834, a je začel kmalu propadati. Obnovljen je bil v letih 1893-94, ko je dobil nove podobe Ferdinanda Stuflesserja. Zadnjič je bil popravljen l. 1936. Obsega 13 kapel: 1. kapela ima zvonasto čelo in ppk lok, ki je nekoliko potlačen. V njej sta kipa Immaculate in Ane. Kipa sta ljudska ~~delo~~ izdelka postbaročnega rezbarskega

1. l. pol. 19. stol. ~lika Zadnje večerje je tisk po Leonardu.
2. kapela ima trikotno čelo, skupina predstavlja srečanje Marije z Jezusom.
3. kapela in sledeča si vrste v serpentinah po zapadnem pobočju hriba ter se končajo s trinajsto, kjer je prikazana Pieta z Janezom in Magdaleno.

Opombe: Božjepotna podobica je bakrotisk iz srede 19. stol. ter že kaže krčev pot iz l. 1834.

J. Curk: Celjska topografija(Šentjur), rkp. str.120 -122, zapiski 1960.

KAPELA, POSVEČENA SV. ANI

Pravilno orientirana kapela stoji vzhodno cerkve MB 7 žalosti.

Viri in literatura: isto kot pri cerkvi.

Kapelo sestavljajo: pravokotna ladja in mnogo nižji ter ožji 3/8x zaključeni prezbiterij. Je brez stolpiča. Gradnja je kamenita, ometana. Strehe sedlasta, strešasta, cementno opečna, prezbiterija deloma škodlasta.

Zunanjščina: Je brez vsakih zidcev ali členitev. Ogali so izdelani iz lepih, velikih klesancev, imajo kamnoseški znak++. Fasada ima zašiljen žlebasto profiliran portal, ki je spodaj prirezan, v trikotnem čelu pa ppolino s posnetimi robovi na porez. Severni steni sta bp, južna ladjina pa ima 2 zašiljeni okni s trilistnim zaključkom brez lijakastega ostenja. Vzhodno okence je nekoliko večje od zapadnega. Prezbiterij ima v južni steni razidano , naknadno prebito ppolno okno, v zaključnici pa razidano, zašiljeno okno. Renovirana je bila l. 1877, ko je dobila novo škodljivo streho.

Notranjščina : Tlak je kamenit. Vsi 3 suppendaniji so iz l. 1814, kot pravletnica na stopnici gl. oltarja. Stene so nerazčlenjene. Ladjo pokriva

krožno-rebrasti obok, katerega polji loči enaka oproga. Rebra so konkavnega profila in počivajo na geometričnih konsolah, katerih 2 pri slavoloku sta zaradi oltarjev deloma odbiti. Sklepnika sta okrogla, zapadnega krasi rozeta, vzhodnega pa hruškasta "ristova glava z dvojno bradico. Prva desna konsola je opremljena s ščitom. Slavolok je zašiljen in obojestransko močno posnet. Prezbitelj pokriva rebrasti obok. Rebra enakega profila kot v ladji, počivajo na preprostih stožčastih odn. piramidastih konsolah. Sklepnik je okrogel z grbom, na katerega je naslikan nov "arijin monogram. Okno v zaključnici je bilo enako ladjinima. Slikarija notranjščine je figuralno -dekorativna, bp ter jo je izdelal Fr. Gornik l. 1902.

Oprava: Glavni oltar je neogotsko delo, posvečeno LMB. Izdelal ga je Alojz Šket iz "aribora l. 1903. Kip LMB je Stuflesserjev iz istega leta. Stranska oltarja sta tudi neogotska, a imata vdolana poznobaročna reliefa iz ca 1760-70. v razgibanem okvirju, predstavljajočega klečečega Izidorja v sodobni noši, kako na školjkovini plava v nebo k BO. Zada je viden angel, kako pred cerkvijo orje mesto svetnika njivo. Drugi relief predstavlja stojča, oklepljena "aneza in Pavla, nad katerima se odpira nebo z glavicami in palmovimi vejicami. Oba reliefa zaključuje v gornjem loku školjkovina. Reliefa sta neokusno prebarvana ter sta preprostejši poznobaročni deli. Kropilnik pri vratih je bp.

Prejšnji 3 oltarji so bili baročni, stranska posvečena l. 1771. (od njih sta ostala reliefa) ter renovirani l. 1835. od "aneza Žličarja, ljubljanskega slikarja, .

Resume: Kapela je po stilu sodeč iz začetka 14. stol.) ker je logična naslednja stopnja v formalnem razvoju od romanske k gotiki, le da že uveljavlja zašiljena okna in kratek oglati prezbiterij, ki se podreja pravokotni.

višinsko in širinsko povdarjeni prostornini ladje. Značilna so predvsem okna, ki imajo okvirje s krogovičjem v liniji zidu ter se za njimi lijakasto širijo. Kapela je zanimiva, ker je v celoti obokana. Ne izključuje se možnost, da je pri tej kapeli začetek božje poti, ki se je kasneje prestavil k glavni cerkvi. Seveda velja ta domnevati, če glavna cerkev v sebi nima starejše osnove, na kar bi kazali sledovi na južni strani njene ladje.

Konservatorske opombe: kapela je v redu vzdrževana.

Ostalo:

Opombe:

J. Curk: Celjska topografija(Šentjur), rkp. str.122, 122', zapiski 1960.

KAPELA, POSVEČENA SV. MOHORJU IN FORTUNATU

Pravilno orientirana kapela stoji zapadno cerkve MB 7 žalosti.

Viri in literatura: isto kot pri cerkvi.

Kapelo sestavljajo: pravokotna ladja ter precej nižji in ožji, skoraj 5/8 prezbiterij. Nad fasado je lisen, ometan, neogotski stolpič s pločevinasto vlomljeno piramidasto streho. Gradnja je kamenita, ometana. Streha sedlasta, strešasta, opečna.

Zunanjščina: je preprosta, brez talnega zidca in s konkavnim napiščem. Glavni portal je originalen, zašiljen, gotski, posnet na prirez. Desno njega je peščenčev slopič s posnetimi ogli na ajdovo zrno, ki je verjetno prvotno nosil puščico za denar. Na južni strani ima kapela 2 + 1 neogotsko okno. Ker kapela služi kot 14. postaja križevega pota, je bila l. 1936. obnovljena. Kljub novemu beležu se vidi gradnja oglov iz pravilnih klesancev. Popravljen je bila tudi l. 1877, ko je dobila zvonček.

Notranjščina: Tlak je kamenit, v prezbitariju cementen in gotovo precej dvignjen. Ladjo pokriva neogotski obok (za Orožna je imela še tabulant) , ki ~~prekriva~~ kopira rebra, sklepnike in 2 "baročni" angelski gipsasti konsoli. Slavolok je zašiljen in obojestransko posnet na ajdovo zrno. Prezbitarij pokriva rebrasti obok. Rebra so konkavna z zelo ozkim robom ter rastejo neposredno iz sten. Spaja jih okrogel, zelo plastično rozetast sklepnik. Vsa slikarija je novejša in neokusna.

Oprava: Neoromanski tabernakeljast glavni oltar je bp. Stranska oltarja sta neogotska. Levi ima relief Notburge , stoječe na stebri pod njo peljeta vola krsto iz vasi ali trga k cerkvi na griču. Relief je neokusno pobarvan in iz 19. stol. Desni oltar ima kipa Mohorja in Fortunata , povprečni baročni deli iz srede 18. stol. Amenit kropilnik je bp.

Resume: Kapela je iz 14., morda že 15. stol. ter je bila popolnoma preurejena kot 14. postaja križevega pota l. 1893. Takrat so bila njena okna regotizirana, ker so bila že prej, morda v baroku predelana v pp oblike, ter je ladja zamenjala tabulant z neogotskim obokom.

Konservatorske opombe: Kapela je v redu vzdrževana.

J. Durk: Celjska topografija(Šentjur), rkp., str.123, zapiski 1960.

Opomba pri pesmi Virk: Zahvala Jezusu po sv. obhajilu

"Podružna cerkva srenske fare, stara sveta gora imenovana, ino Materi božji sedem žalosti posvečena se meni po načinu zidanja ena najstarejših cerkev v poprejnem Celjskem krozi vidjeva. Ni sicer najti ne zarezaniga ne pisaniga znamenja njene starosti; zakaj vse je vreme in nevedna roka zamazala,

stare pisma pa, če so bile, je strašen ogen pokačal, ki je tukej više putah razsajal, posebno pa v letu 1798, ki je cel terg do zadne strehe z farno cerkvijo in farožem vpepelil. Njeno starodavnost kaže tudi podoba alj štatva žalostne pod križem sedeče Matere božje iz marmora umetno izdelana."

Drobtince za leto 1851, leto VI, 1851, opomba na str. 258